

városi fényezés, a kereskedők, ridegen: az üzleti élet kap szerepet tanulmányában, mint fejlesztő ok. Egész más perspektívák nyílnak ezen keresztül a szemlélő elé, mint aminőhöz eddig szoktattak bennünket általában a művésztörténetírók. S ha szerintünk pusztán ezzel nem is lehet adni Lionardo és a renaissance művészi elemzését: az ilyen új sugarú reflektor mindíg hoz valamit, gazdagodást jelent a multak vizsgálóinak. Többek közt ezért jön fontos számba a Diner könyve.

Apt in Photography.

With selected examples of european and american work. Edited by Charles Holme. Offices of „The Studio“, London 1905. 4° 112

tábla szöveggel. Ára 6 shilling.

A „Studio“ művészeti angol folyóirat évenként több külön kiadvánnyal kedveskedik művészetkedvelő nagy olvasókörének. Ez a kiadvány is ilyféle. A fotográfia jelenlegi technikai fejlettsége lehetővé teszi, hogy a művészi sokszorosító eljárások között a fotográfia a neki megfelelő helyet elfoglalhassa. Művészet és fotográfia, — mindenestre két különböző fogalom; de csak addig, amíg közöttük vonatkozások, vagy legalább is áthidalást nem találunk, olyat, amelynek révén összeköttetés létesíthető a kettő között. Amíg a fotográfia a valóban, a látható természetnek képben való, de „gépies“ visszaadása és ezen visszaadásában a kivétel körül felmerülő akadályokat nem tudja leküzdeni, mert a technikája fejletlen, addig bármily ügyes kezelője kezében is csak kivételesen ígér valami eredményt, amelynek azonban így a művészethez nem sok a köze. Művészi színvonalra emelkedéséről csak akkor lehet szó, ha valamelyes művészi célok elérésében technikája részéről akadályok nem merülnek föl, vagy hogy ha technikája bizonyos művészeti megoldást legalább részben lehetővé tesz. Hogy a fotográfia az utóbbi időben mily óriásit haladt, ezt külön kiemelni ez alkalommal szükségesnek tartjuk, mert éppen a fotográfiának eme technikai részében tanúsított óriási haladása tette lehetővé, hogy a művészet búvőkörébe férközhessen s hogy most már a művészet is igénybe veheti; más szóval, hogy most már művészetről a fotográfiában is lehet beszélni. A fotografikus fölvétel ily körülmények között művészi probléma lehet és lett is. Mindazonáltal a fotográfia nem mint a művészet segédeszköze érdemel figyelmet, mint amely fölvételeit a művészetnek szolgálatába helyezi, annak rendelkezésére bocsátja, hanem mint önálló művészi jellegű grafikai ténykedés. Hogy az egyes fotografikus képben mennyi és mi a művészet, az természetesen sok körülménytől függ. A fő az, hogy művészet és fotográfia ma karöltve járhatnak, egy bizonyos téren és egy bizonyos határig. Hogy ez a kölcsönös támogatás mire vihető, azt kiadványunk száztizenkét képe is mutatja. A közölt képek ugyan csak kisméretűek és az eredeti fölvételeknek — 17-nek kivételével, amelyek fotogravűrök (és 1 színes) — csakis autotípikus reprodukciók, de a szép nyomdai munka így is érvényre juttatja egyrészt a fölvételeknek, másrészt az eljárásoknak művészi előnyeit. A munka hat részben: Nagybritannia, az Egyesült-

Államok, Franciaország, Ausztria és Németország, Olaszország és végül Belgium fényképmestereinek felvételeit közli, amely hat csoporthoz más-más szerzőtől egy-egy dolgozatot mellékel a kiadó. Hogy nyomdai kivétel dolgában ily kiadványnál minden egyes részlet nem egyformán sikerül, az természetes; de kifogás alá csak kevés kép esik, a legtöbbnek szemlélete igazi élvezetet nyújt. Melegen ajánljuk az enémű képeket kedvelő olvasóinknak figyelmébe.

CSÍZIK GYULA.

Tafeln zur Geschichte der Möbelformen

von A. G. Meyer. Leipzig,
K. W. Hiersemann, 1904
óta jelenik meg. Ára
180 kor. Az összesen tíz

seriesre tervezett műből eddig három: a szék, az ágy és az asztal anyagát felölelő jelent meg. A táblákon jellemző példákban az egyes bútorok történeti fejlődése van bemutatva; úgy hogy a fejlődést képben magunk előtt látva, azt azonnal áttekinthetjük. A szöveg a tábláknak megfelelő; rövid és igen jó. Tanintézetek számára igen alkalmas mű, amilyen eddigelő a könyvpiacra még elő nem fordult.

GYŰJTEMÉNYEK.

New-York egy újabb múzeummal lett gazdagabb, hogy M. Ch. T. Yerkes, elhalt milliós palotáját és műgyűjteményét s a múzeum fenntartását biztosító 5 milliónyi koronát a városnak ajánlódta. Gyűjteményében a többi között huszonhárom darab rendkívüli szépségű keleti szőnyeg is van.

A pápisi Luxembourg- múzeumnak

helyiségei és egész épülete már régen nem felelnek meg a gyűjtemény köve-

telményeinek; s a művészi budgetnek előadói évről évre hangoztatják a múzeum elhelyezésének vagy tágitásának szükségét. Most végre került hely is az új múzeum számára, ahol, ha kell, a kiállítási helyiségek ki is bővíthetők, illetőleg szaporíthatók, s külön rézmetszet-, kispasztika-, és műipari tárgyak osztálya lenne létesíthető, azonkívül időleges kiállításokra alkalmas hely is lenne, sőt műhelyeket is rendezhetnének be. Ez az új Musée du Luxembourg lenne az első francia nemzeti múzeum az élő művészek számára és a Pavillon de Flore-ral meg-nagyobbított Louvre-ral együtt a régi és modern művészetnek két oly nagyszabású gyűjteménye lenne Franciaországnak, amelynek párját hiába keresnők a világon.

A londoni National Gallery

nagy gyűjtemény-készletében mostanában husz darab Turner-féle képet találtak, amelyek a művész utolsó éveiből származnak. A „leletet“ egyelőre a Tate Gallery-ben helyezték el.

Párisból jön a hír, hogy a világszerte ismert Bing-féle japáni műtárgyak nagy gyűjteményét elárverezik. Hogy a tulajdonost mi indítja erre a lépésre, azt tudni nem lehet. Érdeemes volna, hogy a nagy és fölötté értékes gyűjtemény, amelynek egyes részeit és csoportjait publikálták, egészben megtartatnék és ne vándorolna a nem egykönnyen összehozható kincs a világ minden tája felé.

KÜLFÖLD.

Egy a francia műízlést

találón jellemző eset történt nemrégiben Párisban. Leonardo da Vinci-nek a Louvreben levő híres „Gioconda“-ja ezideig egy nehézkes, ízlés és művészet tekintetében alacsony színvonalon álló rámban volt látható. Ez a Lajos-Fülöp idejéből ráma régen rontja a gyönyörű képnek hatását; de azért a ráma csak ott maradt, ahol volt. Míg nem egy művészetkedvelő és bőkezű hölgy valahol Olaszországban egy a XVI-ik század első feléből származó s a képhez illő művészeti rámat nem talált, azt meg nem vette és a Louvre-nek föl nem ajánlotta. A rámaéknak cseréje most a pompás képnek úgyszólván új szépségeit tárja a szemlélő elé s kétszeres élvezetet nyújt mindenkinek.

A bécsi Fr. Alt akvarellista művész hagyatékának elárverezéséből nem kevesebb mint 181,000 korona folyt be.

A francia művészet egyik legjellemzőbb alakja, Eugène Carrière a múlt hónapban 57 éves korában Párisban elhunyt.

Pompejiben legközelebb az amoríni doratí-nak nevezett ház, amelynek ásatásai 1903-ban kezdődtek, a közönség számára is hozzáférhető lesz. Nevét a ház onnan kapta, mert az egyik falon aranyüvegből való lemezeken erőták vannak ábrázolva. A háznak feldíszítései között nemcsak freskók, hanem márványdomborművek is vannak.

Bpüsszelben egy építészeti múzeum létesítését tervezik. Két főrésze lenne: a tudományos és a nyilvános könyvtár és plasztikus, valamint képgyűjtemény.

Új folyóiratot alapított a zürichi iparművészeti múzeum; neve „Heimkunst“ és a művészeti ipar és ízlés emelését célozza.

Párisban most februárban Adrien Moreau, a történeti festő és akvarellista művész 63 éves korában elhunyt.

Hermann Rollet-nek, az ismert nevű szakírónak hagyatékában egy a metszett nemes köveknek (intagliók és gemmák) és metsző művészeknek a tizenhatodik századtól napjainkig terjedő kész lexikonját találták. Sok évi munka eredménye ez; s azt értékesítendő, az illető tényezők intézkedtek.

A bécsi kereskedelmi múzeumban 1892-ben tartott nagy szőnyegkiállítás után annak anyagát a múzeum egy nagyobb szabású kiadványban tette közzé. Ezt a kiadványt most egy újjal toldja meg, amelyben az 1896 óta fölfedezett régi keleti szőnyegpéldányokat 25 színes táblán mutatja be. A szöveget W. Bode írja; a színes táblák pedig 16 és több színnel a bécsi udvari nyomdában készülnek.

Február végén elhunyt Drezdában az ottani műipariskola sok évig volt igazgatója, Karl Graff, akinek az ottani ipari és művészeti viszonyok fellendítése körül nem kis érdemei voltak; feljegyzésre méltó az is, hogy Graff a természet közelebbi tanulmányozására alapított tanulmányának első szövegei közé tartozott Németországban.

A M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT KÖRÉBŐL.

A M. Iparművészeti Társulat választmányi ülése. A magyar Iparművészeti Társulat választmányja 1906. évi április hó 20-án tartott ülést SZALAY

IMRE alelnök elnöklete alatt. Jelen vannak: ÁGOTAI LAJOS, ÁRKAY ALADÁR, BALLAI LAJOS, DR. BÁRCZY ISTVÁN, BECK DÉNES, FORREIDER JÓZSEF, BÁRÓ FORSTER GÉZA, GAUL KÁROLY, GELLÉRI MÓR, GERSTER KÁLMÁN, GLÜCK FRIGYES, GYALUS LÁSZLÓ, HUSZKA JÓZSEF, KRIESCH ALADÁR, MATLEKOVICS SÁNDOR, PÉTERFFY LAJOS, RADISICS JENŐ, RÓTH MIKSA, SZTERÉNYI JÓZSEF, TELCS EDE és VIG ALBERT választmányi tagok, GYÖRGYI KÁLMÁN főtitkár. A jegyzőkönyvet vezető SZÉCSÉN FERENC másodtitkár. Távolmaradásukat kimentették: FARAGÓ ÖDÖN, FITTLER KAMILL, MARÓTI GÉZA, ZSOLNAY MIKLÓS.